

POLOŽAJ STAREJŠIH V SLOVENIJI

Dr. Mateja Kožuh Novak
Zveza društev upokojencev Slovenije
www.zdus-zveza.si

SLOVENIJA 2/2014

364.460 (17,7%) starejših od 64 let

263.852 (12,8%) starejših od 69 let

11.970 (0,6%) starejših od 89 let

**Število starejših od 64 let se bo
zviševalo vse do leta 2043**

**Vsi, ki si danes poklicno ali
prostovoljno prizadevamo za kakovost
življenja bolnih in invalidnih, gradimo
kakovost lastne starosti.**

Kakšen je odnos do seniorjev v Sloveniji?

- znanja, izkušenj in modrosti starejših sodobni slovenski politiki ne potrebujejo;**
- naš pretekli in sedanji prispevek k razvoju slovenske družbe mlajše generacije ne priznavajo;**
- Odnos stroke do starejših je pokroviteljski, diskriminatoren;**
- Mnenjski voditelji nas prikazujejo mladim kot parazite;**
- smo tržna niša vseh, ki bi radi zaslužili;**

Ali je to res? Smo preobčutljivi?

Smo na **29. mestu** po **Indeksu aktivnega staranja**, za Češko in Gruzijo in vsemi zahodnoevropskimi državami

- na zadnjem, **28. mestu** v EU, po zaposlenosti
- na **17. mestu** po participaciji starejših v družbi
- na **9. mestu** po neodvisnem, zdravem in varnem življenju
- na **20. mestu** po možnosti aktivnega staranja

Smo se res prezgodaj upokojevali?

Ali pa so nas načrtno prezgodaj upokojevali?

Povprečna delovna doba upokojenih (3/2015):

Starostni upokojenci

Ženske 35let in 4 mesece, moški 38 let

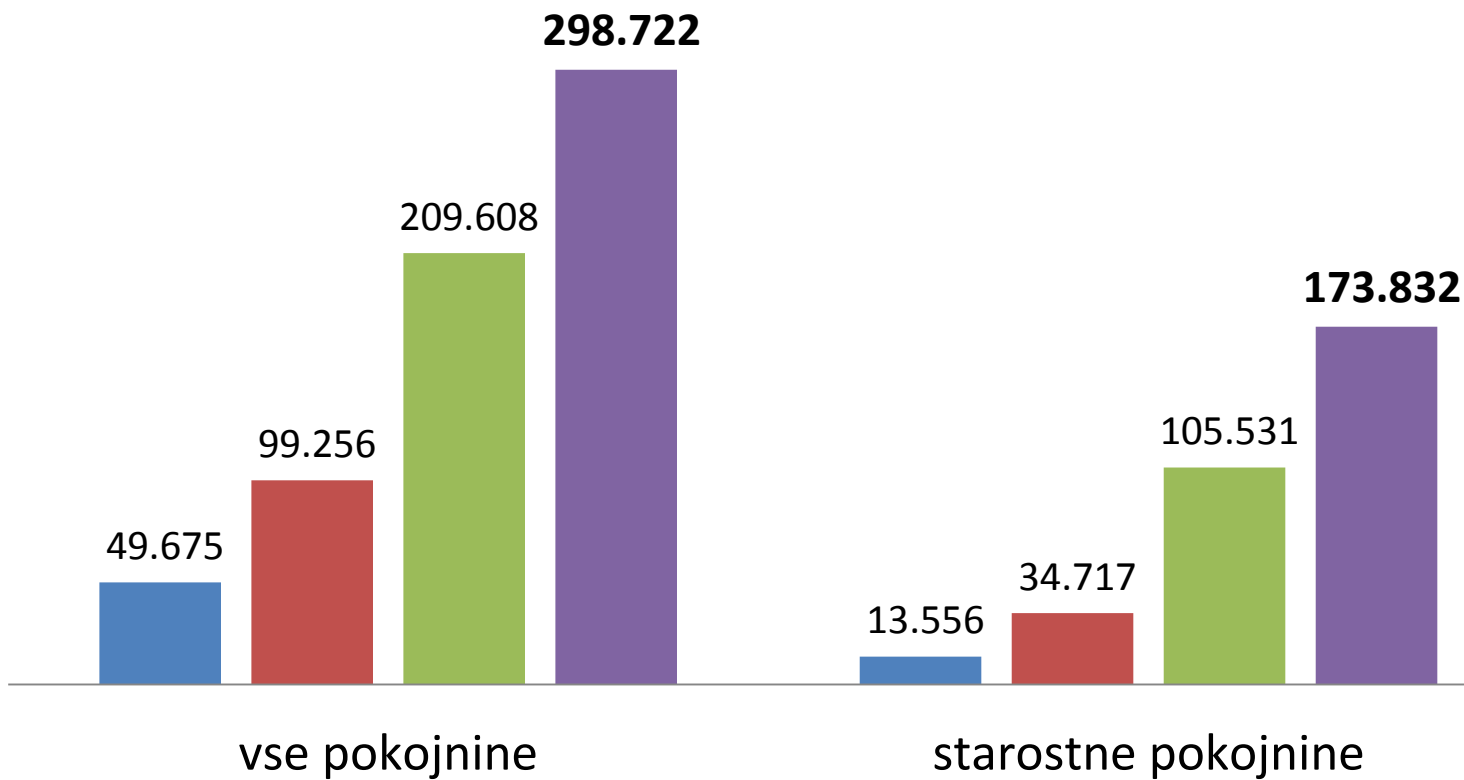
Invalidski upokojenci

Ženske 25 let in 11 mesecev, moški 28 let in 4 mesece

Pokojnine pod pragom revščine za enočlansko gospodinjstvo (3/2015)

■ <300€ ■ <400€ ■ <500€ ■ <600€

2014

Prag revščine v Sloveniji

- za enočlansko gospodinjstvo – 593€
- Za dvočlansko gospodinjstvo – 890€

Ali pokrijete osnovne življenjske potrebe z lastnim dohodkom?

Starejši za starejše
(N=109.5889)

VEDNO	70%
VČASIH ZMANJKA	21%
Vedno zmanjka	9%

S kom živijo starejši od 69 let

Projekt Starejši za starejše (N=106.674)

	70 +	70 do 74	90+
v paru	52%	67%	23%
sami	24%	17%	33%
v širši družini	24%	15%	44%

Se počutite zdravega?

Projekt Starejši za starejše (N=106.535)

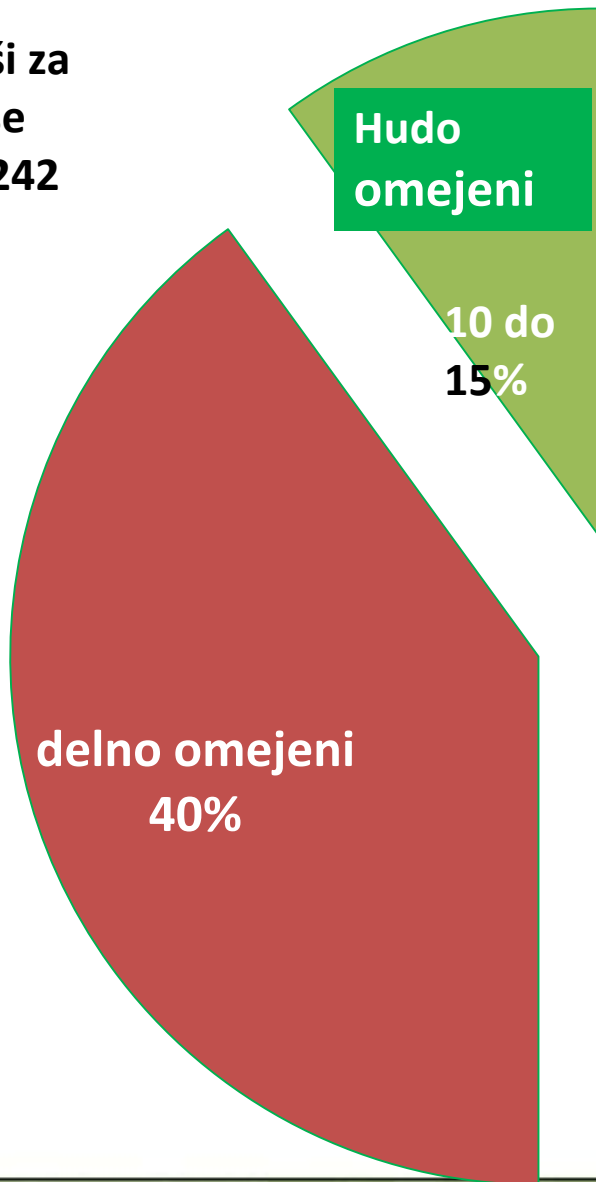
	70+	70 do 74	90+
da	16%	25%	9%
še kar	56%	57%	51%
ne	28%	18%	40%

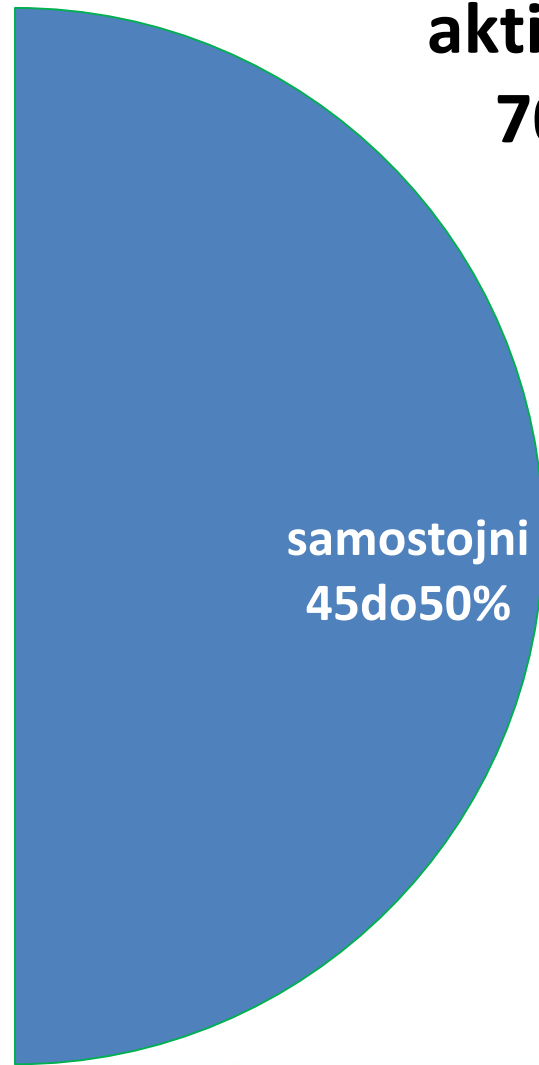
**Prenehajmo govoriti o
varstvu starejših in pomoči
starejšim, govorimo o
pomoči bolnim in
onemoglim (starejšim).**

Starejši za
starejše
N=41.242

Ali lahko opravljate dnevne aktivnosti? 70+

Ali menite, da potrebujete pomoč?

Starejši za starejše (N=106.2569)

	70+	70 do 74	90+
potrebujem pomoč	13%	6%	31%
pri osebni negi	9%	4%	22%
zdravstveno nego	13%	7%	28%
čiščenje	17%	7%	38%
pri nakupih	15%	6%	35%
prinašanje hrane	8%	3%	23%

Bi lahko pomoč plačali?

starejši od 69 let

da	20.291	22,2
delno	29.497	32,2
ne	41.811	45,6
Skupaj	91.599	100,0

ZDUS

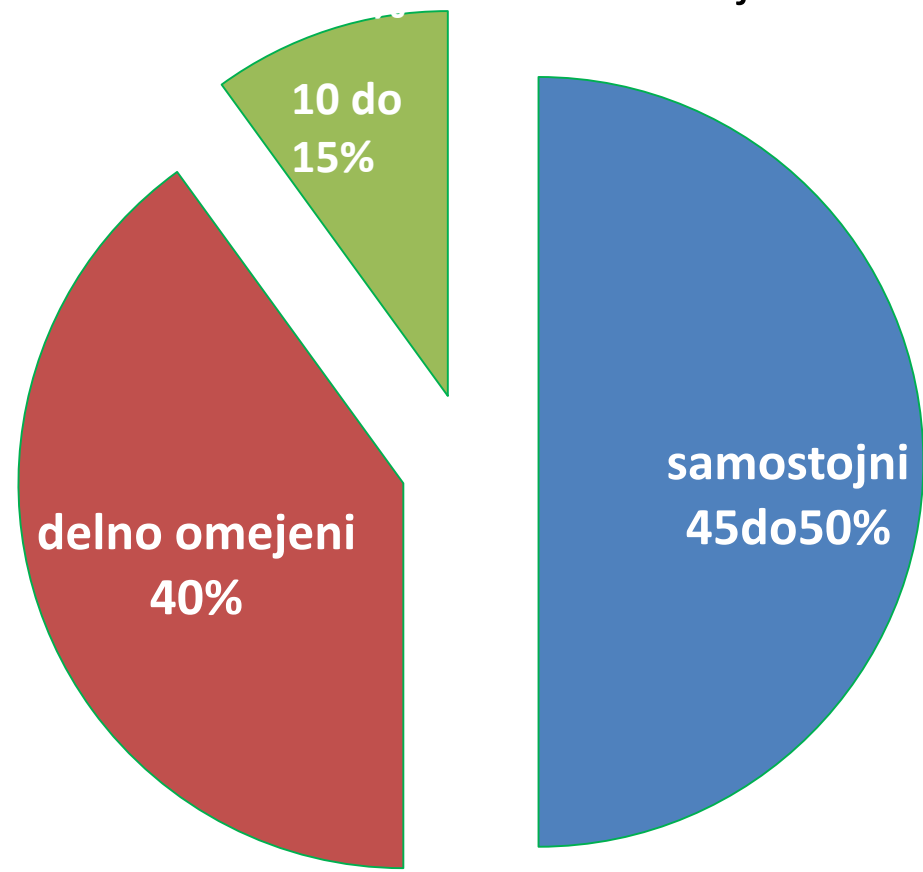
Bolni in onemogli v Sloveniji in njihovi svojci potrebujejo pomoč okolja za človeka dostojno življenje.

Jim bomo znali pomagati? Se bomo znali dogovoriti o sodelovanju? Bomo prenehali omalovaževati drug drugega?

**Hudo
omejeni pri
dnevni
aktivnosti**

Ali lahko opravljate dnevne aktivnosti?

Starejši za starejše, N=48.128

KAJ?

**programi aktivnega in
zdravega staranja,
vključevanje v aktivno
življenje v lokalni skupnosti**

KDO?

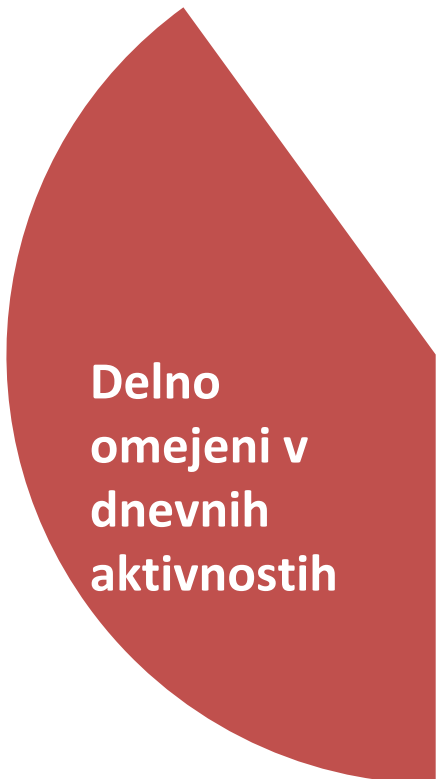
**samopomočne organizacije
starejših** , humanitarna
organizacije

**centri dnevni aktivnosti
medgeneracijski centri**

samostojni

Delno
omejeni v
dnevni
aktivnostih

KAJ?

občasna, ciljana pomoč,
vključevanje v
samopomočne skupine,
dnevni centri za
dementne

KDO?

prostovoljci
neformalni negovalci -svojci
oskrba na domu

KAJ? KDO?

OSKRBA DOMA

1. oskrba na domu + neformalni negovalci+

prostovoljci

2. neformalni negovalci - družinski pomočniki +

prostovoljci

DOM ZA STAREJŠE

strokovnjaki+ svojci + prostovoljci

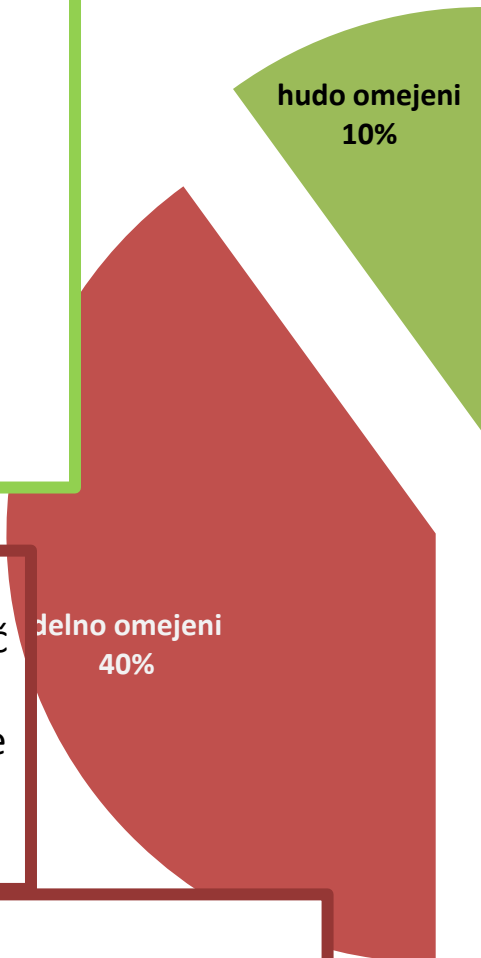
KAJ? KDO?

OSKRBA DOMA

- 1. oskrba na domu + neformalni negovalci + prostovoljci
 - 2. neformalni negovalci - družinski pomočniki + prostovoljci
- DOM ZA STAREJŠE**
strokovnjaki + svojci + prostovoljci

KAJ?
občasna, ciljana pomoč
vključevanje v samopomočne skupine
dnevni centri za dementne

KDO?
prostovoljci
neformalni negovalci -svojci
oskrba na domu

KAJ?

programi aktivnega in zdravega staranja, vključevanje v aktivno življenje v lokalni skupnosti

KDO?

samopomočne organizacije starejših
↓
centri dnevnih aktivnosti
medgeneracijski centri
↑
humanitarne

Država prepušča starejše družini?
Starejši želimo umreti v domačem okolju
30% starejših pod pragom revščine
Občine znižujejo sredstva za oskrbo na domu?
Domsko varstvo predrago
Kdo bo pomagal neformalnim negovalcem?

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

